

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ № 4

**КАФЕДРА ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІКРОЕКОНОМІКА

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність 051 «Економіка»
Освітній рівень перший бакалаврський
Освітньо-професійна програма Економічна безпека підприємства
Шифр за ОПП: ОК-14
Мова навчання: українська

Кропивницький 2023

Розробник:

ФРУНЗА Світлана, доцент кафедри

господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки,

кандидат економічних наук, доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки факультет №4 ДонДУВС

Протокол № 1 від «25» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Сергій ВАСИЛЬЄВ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Економічна безпека підприємства «25» серпня 2023 р.

Гарант ОПП

Олена ГУЗЕНКО

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	Обов'язкова	
Мова вивчення, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	2-й	2-й
Семестр:	3-й	3-й
Кількість кредитів ЄКТС/ годин	5 /150	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	2	
Лекції:	24 годин	8 годин
Семінарські:	26 годин	8 годин
Практичні:	-	-
Самостійна робота:	100 годин	134 години
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	екзамен	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	1:11

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета навчальної дисципліни: є формування знань про закономірності поведінки економічних суб'єктів у ринкових умовах, оволодіння універсальним інструментарієм прийняття обґрунтованих рішень щодо здійснення вибору за наявності обмежених засобів і альтернативних можливостей, знання принципів раціональної поведінки економічних мікросистем у ринкових умовах, знання термінології і основних прийомів мікроекономічного аналізу, методики виконання техніко-економічних розрахунків, зв'язаних з аналізом і обґрунтуванням раціональної поведінки мікросистем у ринкових умовах. А також надання здобувачам глибоких теоретичних знань з проблем

функціонування економіки – важливої сфери життєдіяльності людини, дії об’єктивних економічних законів, ознайомлення з методами і умовами ефективного господарювання і цілісне систематичне уявлення про макроекономічну теорію і політику.

Завдання навчальної дисципліни: набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, розуміння особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; набуття студентами навичок і вмій ефективного застосування мікроекономічного аналізу для забезпечення прийняття відповідних економічних рішень на рівні господарюючих суб’єктів; формування навичок прийняття управлінських рішень та складання фінансових документів.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Мікроекономіка» належить до обов’язкових навчальних дисциплін загальної фахової підготовки. Базою для вивчення дисципліни виступають таких як «Макроекономіка», «Економічна теорія».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ІРН 3	ІРН 4
Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікроекономіки	+	
Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем		+

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- проблеми, які досліджує мікроекономіка;
- закономірності взаємодії попиту і пропозиції, теорію вибору споживача, теорію фірми, основні типи ринкових структур та особливості поведінки економічних агентів в умовах порушення досконалої конкуренції;
- особливості формування ринків факторів виробництва;
- теорію загальної рівноваги і ефективності;
- причини неспроможності ринку;
- зовнішні ефекти та суспільні блага;
- механізми досягнення рівноваги на загальнонаціональному товарному ринку, ринку праці;

-ринку грошей, формування загальної рівноваги в національній економіці та причини й фактори, які порушують цю рівновагу, а також необхідність державного втручання в роботу ринків;

вміти:

- визначати стан рівноваги споживача;
- моделювати часткову рівновагу залежно від змін попиту і пропозиції;
- розраховувати рівноважні обсяги попиту та пропозиції, ціну ринкової рівноваги та показники еластичності;
- оцінювати необхідність та наслідки державного втручання в роботу ринків;
- розрахувати, за яких умов максимізується прибуток фірми;
- аналізувати наслідки порушення умов досконалої конкуренції;
- застосовувати інструментарій вимірювання монопольної влади;
- виявляти і оцінювати чинники ринків праці, капіталу та природних ресурсів.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма навч.					заочна форма навч.				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	семінар.	практичн.	сам. роб.		лекції	семінар.	практичн.	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Основи теорії споживання і виробництва										
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	12	2	2	-	8	12	1	-	-	11
Тема 2. Теорія еластичності попиту та пропозиції	14	2	4	-	8	14	1	1	-	11
Тема 3. Основи теорії поведінки споживача.	12	2	2	-	8	11	-	-	-	11
Тема 4. Ординалістська теорія поведінки споживача	12	2	2	-	8	12	-	1	-	11
Тема 5. Аналіз поведінки споживача	12	2	2	-	8	14	1	1	-	11
Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства	12	2	2	-	8	14	1	1	-	11
Усього годин за змістовим модулем 1	74	12	14	-	48	74	4	4	-	66
Змістовий модуль 2. Теорія товарних ринків та ринків факторів										

виробництва										
Тема 7. Варіація факторів та витрат виробництва	12	2	2	-	8	13	-	1	-	11
Тема 8. Ринок досконалої конкуренції	12	2	2	-	8	12	-	1	-	11
Тема 9. Монопольний ринок Модель «чистої» монополії та її характеристики.	12	2	2	-	8	14	1	1	-	11
Тема 10. Олігополія Основні ознаки олігополії.	12	2	2	-	8	14	1	1	-	11
Тема 11. Загальна ринкова рівновага і економіка добробуту	12	2	2	-	10	13	1	-	-	12
Тема 12. Інституціональні аспекти ринкового господарства	12	2	2	-	10	13	1	-	-	12
Усього годин за змістовим модулем 2	76	12	12	-	42	76	4	4	-	68
Всього годин	150	24	26	-	100	150	8	8	-	134

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ СПОЖИВАННЯ І ВИРОБНИЦТВА

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки. Мікроекономіка як складова частина теоретичної економіки. Багатоаспектність теоретичного аналізу економічних систем. Проблема обмеженості ресурсів і необхідності вибору. Альтернативність цілей використання обмежених ресурсів і раціональність поведінки суб'єктів ринкових відносин. Макро- та мікроекономіка як найважливіші складові сучасної теоретичної економіки, як методологічна, термінологічна, інструментальна база конкретних економічних дисциплін. Мета, завдання і зміст дисципліни. Мета і завдання дисципліни. Блочно-змістова схема дисципліни. Взаємозв'язок з іншими дисциплінами.

Тема 2. Теорія еластичності попиту та пропозиції. Потреба і попит, їх взаємозв'язок. Індивідуальний і ринковий попит. Форми представлення попиту: аналітична, таблична та графічна. Закон попиту та його пояснення базовими положеннями теорії поведінки споживача. Соціальні ефекти, що ускладнюють зв'язок між індивідуальним і ринковим попитом: ефект «юрби», ефект «сноба», ефект «Веблена». Аналіз зміни попиту в цілому та величини (обсягу) попиту. Цінові та нецінові детермінанти. Зміна величини (обсягу) попиту: переміщення вздовж функціонально заданої лінії попиту. Зміна попиту в цілому під впливом нецінових детермінант, її графічна ілюстрація. Особливості впливу цін взаємозв'язаних товарів. Принципова оцінка дії цінових і нецінових детермінант

попиту в діагностиці реальних ситуацій на товарних ринках. Пропозиція, суть і способи вираження. Поняття обсягу пропозиції. Закон пропозиції. Аналіз змін у пропозиції та обсягу пропонуваного товару під впливом основних нецінових детермінат.

Тема 3. Основи теорії поведінки споживача. Гранична корисність блага. Корисність в економічній теорії і проблема її виміру. Поняття «потреби», «види потреб». Економічні блага, їх класифікація. Поняття «корисність», її особливості; спосіб досягнення. Сукупна та гранична корисність. Функція корисності як залежність між кількістю одиниць споживаного блага та рівнем корисності, що досягається споживачем. Закон спадної граничної корисності блага. Процес споживання та динаміка зміни сукупної і граничної корисності. Перший закон Госсена. Закон спадної корисності блага, його графічне подання. Оптимізація споживання за умови множинності споживаних благ. Вплив на поведінку споживача бюджетних стримувань і цін на блага. Модифікація функції корисності як залежності між кількістю споживаних благ і рівнем корисності за умови бюджетних обмежень. Сутність раціонального вибору споживача. Рівновага споживача з кардиналістських позицій. Поняття «рівноваги споживача». Модель споживання набору благ. Другий закон Госсена. Еквімаржинальний принцип досягнення раціонального вибору та рівновага споживача.

Тема 4. Ординалістська теорія поведінки споживача. Вибір споживача з ординалістських позицій. Система переваг споживача та її основні елементи: здатність до ранжування альтернатив; транзитивність переваг; ненасиченість благами; взаємозамінність благ. Множинність благ і повна інформованість споживача як зовнішні умови для здійснення вибору. Криві байдужості, їх властивості. Особливості аналізу функції корисності з ординалістських позицій. Криві байдужості як спеціальний інструментарій мікроекономічного аналізу. Спадний характер і неможливість перетинання кривих байдужості за інших однакових умов. Карта байдужості. Гранична норма заміни (заміщення) благ: сутність і методика обчислення. Наслідок динаміки норми у поясненні форми кривих байдужості. Крайні випадки взаємозаміщення та взаємодоповнення благ. Оптимум споживача як модель раціонального споживчого вибору. Два підходи до оптимізації споживчого вибору, їх гранична інтерпретація. Вирівнювання зважених граничних корисностей і рівновага споживача. Різні випадки досягнення рівноваги: «кутова» і «внутрішня» рівноваги. Економічна, алгебраїчна, графічна інтерпретація рівноваги споживача.

Тема 5. Аналіз поведінки споживача. Реакція споживача на зміну власного доходу. Лінія «дохід – споживання», її економічна суть. Нахил лінії як характеристика відношення споживача до благ. Поняття «нормальних» і «низькоякісних» благ. Криві Енгеля. Реакція споживача на зміну цін товарів. Зміна вибору споживача в результаті зміни ціни одного з товарів та обох товарів.

Побудова лінії «ціна–споживання». Траєкторія розвитку споживання як результат зниження цін. Побудова лінії індивідуального попиту споживача. Ефект заміщення та ефект доходу. Визначення умов, що аналізуються: моделі зменшення ціни одного з товарів за незмінності цін на інші товари та доходу споживача. Неоднозначність впливу на вибір споживача. Розкладання сукупної зміни обсягу попиту на дві складові: ефект доходу та ефект заміщення. Одно- та різноспрямований вплив ефектів. Парадокс Гіффена.

Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства. Підприємство як суб'єкт ринку та виробничо-ринкова система. Підприємство як суб'єкт ринкових відносин, як економічна організація, як найважливіший різновид макросистем. Найпростіша схема ринково-виробничої системи (вхід, процесор, вихід). Підприємство як закупівельна система, як товаровиробник, як продавець. Підприємство як центр прийняття рішень. Мотивація поведінки підприємства. Найважливіші параметри підприємства як мікроекономічної моделі. Лінія однакових витрат – ізокоста. Рівняння ізокости. Рівновага виробника: графічна, алгебраїчна, економічна інтерпретація

Змістовий модуль 2. ТЕОРІЯ ТОВАРНИХ РИНКІВ ТА ФАКТОРІВ ВИРОБНИЦТВА

Тема 7. Варіація факторів та витрат виробництва. Фактори виробництва, їх групування та варіації. Поняття і параметри виробничої функції. Вибір комбінації виробничих факторів за критерієм мінімізації витрат чи максимізації випуску. Витрати виробництва. Прибуток як кінцевий результат діяльності підприємства. Концепції прибутку. Сукупний, середній та граничний прибуток. Частинна варіація факторів виробництва. Виробнича функція з одним змінним фактором, феномен “затухання” виробничої функції. Правило спадної віддачі (продуктивності) змінного фактору виробництва. Сукупний, середній та граничний продукт, їх взаємозв'язок і графічне відображення. Оптимум виробника.

Тема 8. Ринок досконалої конкуренції. Моделі ринку. Матриця ринкових форм: досконала конкуренція, монополія, монополістична конкуренція і олігополія. Порівняльна характеристика моделей ринку. Ідеальні і реальні ринкові структури. Особливості формування ринкових структур в економіці України. Модель ринку досконалої конкуренції та її характеристика. Характерні риси і умови досконалої конкуренції: відкритість, мобільність ресурсів, прозорість, однорідність товару та ін. Мінімізація збитків фірми: “сукупний” і “граничний” підходи. Точка припинення операцій підприємства. Пропозиція фірми у короткостроковому ринковому періоді. Графік галузевої пропозиції. Рівновага фірми і галузі. Ринок досконалої конкуренції у довгостроковому періоді. Довгострокова рівновага підприємства, галузі, ринку та механізм її підтримки. Ефективність ринку досконалої конкуренції.

Тема 9. Монопольний ринок Модель «чистої» монополії та її характеристики. Поняття «єдиний продавець», «ринкова (монопольна) влада» у вузькому та широкому розумінні. Ознаки «чистої» монополії: єдиний продавець, відсутність замінників товару, бар'єри для вступу конкурентів до монополізованої галузі. Різновиди монополії. Діагностування монопольної влади. Пропозиція монополіста та особливості її формування. Визначення монопольної ціни. Цінова диференціація та дискримінація. Рівновага підприємства-монополіста у довгостроковому періоді. Досягнення та утримання монополістом ринкової влади. Особливості функціонування реальних монополізованих ринків. Аналіз поведінки реальних монополій. Економічні наслідки монополізації галузі. Порівняльна оцінка конкурентного та монопольного ринків. Необхідність державного регулювання монополії, антимонопольна політика. Ознаки і поширення монополістичної конкуренції. Спільні риси та відмінності монополістичної конкуренції порівняно з досконалою конкуренцією та чистою монополією. Кількість товаровиробників і диференціація виробів. Умови вступу до галузі. Нецінова конкуренція за даної ринкової структури. Модель поведінки підприємства-монополістичного конкурента. Нецінова конкуренція. Суть і передумови розвитку нецінової конкуренції. Поглиблення диференціації продукту: позитивні наслідки і загрози. Реклама товару. Вплив рекламної діяльності на обсяг продажів і витрат. Ефективність монополістичної конкуренції.

Тема 10. Олігополія Основні ознаки олігополії. Олігополія як закономірна і найпоширеніша структура у світовому ринковому середовищі. Олігополії в Україні. Загальна взаємозалежність олігополістів. Однорідність або диференційованість продукту. Високі бар'єри для вступу до галузі. Асиметричність ринкової влади олігополістів. Теоретичні моделі олігополії. Олігополістична взаємозалежність та еволюція способу дій учасника ринку. Ринкові лідери та аутсайдери. Узагальнення моделей дуополії за Штакельбергом. Моделі дуополії Курно та Бертрана як відображення ринкової поведінки початківця. Картель і квазімонополія. Олігополія, заснована на таємній змові, ціноутворення в цих умовах, перешкоди за таємної змови. Лідерство в цінах. Ціноутворення за принципом “Затрати плюс...” Роль нецінової конкуренції. Ефективність олігополії. Суспільна оцінка олігополістичного ринку. Ефективність олігополії порівняно з іншими ринковими структурами. Економічні наслідки олігополії. Можливості державного регулювання за олігополії.

Тема 11. Загальна ринкова рівновага і економіка добробуту. Поняття ринкової рівноваги, її аналіз. Часткова та загальна рівновага. Необхідність визначення ринкової системи як цілого, дослідження взаємодії та взаємозалежності її частин. Аналіз загальної рівноваги, його етапи. Ефект зворотного зв'язку. Система рівнянь загальної рівноваги за Вальрасом. Закон Вальраса. Рівновага обміну. Необхідність і вигоди ринкового обміну. Порівняння граничних норм заміщення для пар товарів, що обмінюються. Діаграма

Еджворта. Ефективність при обміні. Крива контрактів. Парето-ефективний розподіл. Крива можливостей споживачів. Загальна рівновага за Парето. Ефективність у виробничій сфері. Розподіл виробничих ресурсів. Діаграма Еджворта. Крива виробничих контрактів. Парето-оптимальний розподіл ресурсів. Рівновага виробника на конкурентному ринку факторів виробництва. Крива виробничих можливостей та ефективність випуску. Ефективність на конкурентних ринках товарів. Загальна рівновага та економіка добробуту.

Тема 12. Інституціональні аспекти ринкового господарства. Економічна роль держави в ринковій економіці. Необхідність та межі втручання держави в економічні процеси за ринкових умов. Функції держави. Позитивний (описовий) аналіз поведінки уряду. Застосування теорії громадського вибору у поведінці уряду. Позаринкові (зовнішні) ефекти. Поняття про зовнішні ефекти, їх економічний зміст. Суспільні та приватні витрати (вигоди). Коригуючі податки та субсидії. Теорема Коуза-Стінглера. Забруднення навколишнього середовища. Роль держави у вирішенні екологічних проблем. Громадські блага. Громадський вибір. Поняття громадських благ. Попит на громадські блага і ефективний їх обсяг. Забезпечення громадськими благами: можливість ринку і держави.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання, у тому числі з використанням поліцейських квестів.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми навчання:

	Поточний контроль			Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Екзамен
	30	10	20	40
Всього за навчальну дисципліну	100			

Для переводу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 30 =$$

Модульна контрольна робота

- 19-20 балів – «5» відмінно;
- 15-18 балів – «4» добре;
- 10-14 балів – «3» задовільно;
- 0-9 балів – «0» незадовільно.

При оцінюванні екзамену на денній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або

правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

для заочної форми навчання:

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Екзамен
	20	20	60
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переводу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 20 =$$

При оцінюванні екзамену на заочній формі навчання застосовуються такі критерії:

50-60 балів – «відмінно» – здобувачі та здобувачки вищої освіти повністю виконали завдання та надали вірне розкриття питань.

40-49 балів – «добре» – здобувачі та здобувачки вищої освіти виконали завдання та допустив незначні помилки, при розкритті питань, що суттєво не впливають на загальний висновок;

30-39 балів – «задовільно» – здобувачі та здобувачки вищої освіти надали ідею розв'язання завдання, але у розрахунках або в юридичних висновках існують значні помилки, при розкритті питань, які приводять до викривлення рішення;

0-29 балів – «незадовільно» – здобувачі та здобувачки вищої освіти не можуть виконати завдання або роблять принципові помилки, які викривлюють усе рішення щодо розкриття питань.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань

із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82-89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75-81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67-74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні

			заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60–66		Е	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ З ДИСЦИПЛІНИ

Базові:

1. Базилінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка. Київ: Центр навчальної літератур, 2019. 352 с.
2. Білецька, Л.В. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Київ: Центр учбової літератури, 2017. 664 с.:
3. Гронтковська Г.Е, Косік А.Ф. Мікроекономіка. Практикум. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 418 с.
4. Петрушенко, Ю.М. Мікроекономіка : теорія та приклади розв'язування задач : навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2019. 320 с.
5. Пилипенко, В.В. Мікроекономіка: курс лекцій : навчальний посібник. Львів: Новий Світ2000, 2018. 280 с.
6. Скорик Г.І. та ін. Вступ до мікро-, макроекономіки. Львів: Львівської політехніки, 2019. 164с.

Додаткові:

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: [у 2 кн.] / [С. М. Панчишин, П. І. Островерх, В. Б. Буняк та ін.] / За ред. Панчишина С. М., Островерха П. І. К.: Знання, 2019. Кн.
- 2: Мікроекономіка. 437 с. 2. Будаговська С., Кілієвич О., Луніна І. та ін. Мікроекономіка і макроекономіка. Підручник. К.: Основи, 2019.- 517 с.
3. Боулз С. Микроэкономика. Поведение, институты и эволюция: Учебник / С. Боулз.; пер. с англ. М.: Изд. «Дело» АНХ, 2018. 576 с.
4. Ватаманюк О. Мікроекономіка. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2020. 192 с.
5. Веріан Г.Р. Мікроекономіка: проміжний рівень. Сучасний підхід: Підручник / Пер. з англ. С. Сухая. К.: Лібра, 2019. 632 с.

6. Задоя А.О. Мікроекономіка. Курс лекцій та вправи. Навч. посібник. К.: Знання, 2018.
7. Косік А.Ф., Гронтковська Г.Е. Мікроекономіка. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 415 с.
8. Кулішов В.В. Мікро-, макроекономіка. Підручник. – К.: Магнолія, 2016. 484 с.
9. Коуэлл Ф. Микроэкономика: Принципы и анализ: Учебник / Ф. Коуэлл.; пер. с англ. М.: Изд. «Дело» АНХ, 2011. 720 с.
10. Економічна теорія: політична економія: Підручник / За ред. С.І. Юрія. Ч.2. Теоретичні основи підприємницької діяльності: мікроекономічний аналіз. К.: Кондор, 2018. 613 с.
11. Карагодова О.О., Черваньов Д.М. Мікроекономіка: Навч. посібник. К., 2017.- 204 с.
12. Мікроекономіка: Підручник / [В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, А. І. Ігнатюк та ін.] / За ред. Базилевича В. Д. К.: Знання, 2017. 677 с. (Класичний університетський підручник).
13. Мікроекономіка. Навчальний посібник / За ред. В.В. Козюка, Р.М. Березюка, О.П. Шиманської. Тернопіль, 2017. 495 с.
14. Мэнкью Н. Г. Принципы микроэкономики: Учебник для вузов / Н. Г. Мэнкью.; пер. с англ. – [4-е изд.]. Пб.: Питер, 2017. 592 с. (Серия «Классический зарубежный учебник»).
15. Овчинников Г.П. Микроэкономика. СПб., 2016. 168 с.
16. Павленко І. М. Мікроекономіка: Навч. посібник. К, 2019. 286 с.
17. Піндайк Р. С. Мікроекономіка / Р. С. Піндайк, Д. Л. Рубінфелд.; пер. з англ. А. Олійник і Р. Скільський. К.: Основи, 2018. 646 с.
18. Пода А.К., Вашків О.П., Куц Л.Л. Мікроекономіка: Навч. посібник. - К.: ІСДО, 2020. 156 с.

Інформаційні ресурси:

1. Адреси Web-серверів національних і українських бібліотек. URL: <http://nbuv.gov.ua/internet/libweb.html>
2. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>